

رسالة محمد

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی، گروه جامعه‌شناسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: جامعه‌شناسی

عنوان:

بررسی عوامل تأثیرگذار بر بروز کودکان خیابانی در سن تحصیل در شهر مشهد

استاد راهنما:

دکتر سعید معدنی

استاد مشاور:

دکتر ساسان ودیعه

پژوهشگر:

منصوره آقا علی سعدی

تابستان ۱۳۹۱

تقديم به :

قلبهای کوچک و پر از مهر کودکانی که در سراسر این آسمان آبی از

تنفس هوای پاک زندگی بی بهره اند.

تشر و قدرانی:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

انَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاختلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِأُولِي الْأَبْصَارِ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا.

(سوره آل عمران، آیات ۱۹۱-۱۹۰)

در آفرینش آسمان ها و زمین و در پی یکدیگر آمدن شب و روز، شگفتیهایی برای خردمندان است. کسانی که خداوند را [در همه احوال] ایستاده و نشسته و بر پهلو آرمیده یاد می کنند و در آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند که پروردگار این را بیهوده نیافریده‌ای.

همان گرد گردیدن ماه و مهر

خرامیدن لاجوردی سپهر

سرا پرده‌ای این چنین سرسری است

مپندار کز بهر بازیگری است

سر رشته بر ما پدیدار نیست

در این پرده یک رشته بیکار نیست

حکیم نظامی

با سپاس از قادر متعال که با استعانت از لطف و مهربانیش توفیق به پایان رساندن این تحقیق را یافتیم.

با تشکر از زحمات استاد راهنمای گرامی **جناب آقای دکتر سعید معدنی** و همچنین استاد

مشاور ارجمند **جناب آقای دکتر ساسان ودیعه** که در مسیر این تحقیق مرا یاری نمودند.

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب منصوره آقاعلی سعدی دانش آموخته کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجوی ۸۹۰۹۲۰۰۰۲۰۰ در رشته علوم اجتماعی گرایش جامعه شناسی که در تاریخ ۱۳۹۱/۶/۲۵ از پایان نامه خود تحت عنوان: بررسی عوامل تاثیرگذار بر بروز کودکان خیابانی در سن تحصیل در شهر مشهد با کسب نمره هجده و درجه عالی دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از - پایان نامه ، کتاب ، مقاله و...) استفاده نموده ام ، مطابق ضوابط و رویه های موجود ، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام .

۲- این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است .

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل ، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب ، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم ، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم .

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود ، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با این جانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی : منصوره آقاعلی سعدی

تاریخ و امضاء :

بسمه تعالی

در تاریخ: ۱۳۹۱/۶/۲۵

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای / خانم منصوره آقاعلی سعدی از، پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره : ۱۸ بحروف: هجده تمام و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار: .....
۲	فصل اول: «کلیات طرح» .....
۳	مقدمه .....
۴	۱-۱- بیان مسئله .....
۶	۱-۲- ضرورت و اهمیت تحقیق: .....
۹	۱-۳- اهداف تحقیق: .....
۹	۱-۴- سؤالات و فرضیات تحقیق: .....
۱۱	۱-۵- مدل تحقیق .....
۱۲	۱-۶- تعریف عملیاتی متغیرها و واژه های کلیدی: .....
۱۲	۱-۶-۱- کودکان خیابانی: .....
۱۲	۱-۶-۲- سن تحصیل: .....
۱۲	۱-۶-۳- آسیب های اجتماعی: .....
۱۲	۱-۶-۴- خانواده نابسامان: .....
۱۳	۱-۶-۵- کودکان کار: .....
۱۳	۱-۶-۶- مساله اجتماعی: .....
۱۳	۱-۷- روش تحقیق: .....
۱۳	۱-۸- قلمرو تحقیق: .....
۱۴	۱-۹- جامعه و حجم نمونه: .....
۱۴	۱-۱۰- محدودیت ها و مشکلات تحقیق: .....
۱۶	فصل دوم «مبانی نظری» .....
۱۷	مقدمه .....
۱۹	۱-۲- تاریخچه کودکان خیابانی .....
۲۱	۱-۲-۱- تاریخچه ی کودکان خیابانی در ایران .....
۲۴	۱-۲-۳- تعریف کودکان خیابانی .....
۲۶	۱-۳-۱- کودکان در خیابان .....

- ۲۷.....۲-۳-۲-کودکان خیابان
- ۲۷.....۳-۳-۲-کودکان خیابانی چه کسانی هستند؟
- ۲۸.....۴-۳-۲-تعریف سازمان ملل متحد از کودکان خیابانی
- ۲۸.....۵-۳-۲-تعریف سازمان بهزیستی کشور از کودکان خیابانی
- ۲۸.....۶-۳-۲-تعریف سازمان یونسف از کودکان خیابانی
- ۲۹.....۷-۳-۲-کودک ساکن خیابان
- ۲۹.....۸-۳-۲-کودکان خیابان
- ۲۹.....۹-۳-۲-کودکان خیابان گرد
- ۳۱.....۱۰-۳-۲-کودکان کار
- ۳۳.....۴-۲-تعریف مسأله اجتماعی:
- ۳۶.....۱-۴-۲-تعریف مسأله اجتماعی از نظر اسلام
- ۳۹.....۲-۵-۲-آسیب شناسی اجتماعی
- ۴۰.....۱-۲-۵-۲-گونه شناسی آسیب های اجتماعی
- ۴۰.....۵-۲-عوامل موثر بر خیابانی شدن کودکان:
- ۴۰.....۱-۵-۲-مجموعه عواملی در رابطه با خودکودکان:
- ۴۳.....۲-۵-۲-مجموعه عواملی در رابطه با خانواده ی کودکان خیابانی:
- ۴۸.....۳-۵-۲-مجموعه عواملی در رابطه با مسائل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، مدیریتی و اقلیمی جامعه کودکان
- ۵۳.....۶-۲-سبب شناسی برای ایجاد پدیده کودکان خیابانی
- ۵۳.....۱-۶-۲-خانواده
- ۵۴.....۱-۱-۶-۲-خانواده بی کفایت
- ۵۷.....۲-۱-۶-۲-خانواده ضد اجتماعی
- ۵۷.....۳-۱-۶-۲-خانواده آشفته
- ۵۷.....۴-۱-۶-۲-خانواده از هم گسیخته
- ۵۸.....۵-۱-۶-۲-خانواده های نابسامان
- ۵۹.....۶-۱-۶-۲-خانواده از هم گسیخته
- ۶۱.....۲-۶-۲-قاچاق مواد مخدر و اعتیاد خانواده
- ۶۱.....۳-۶-۲-محکومیت والدین
- ۶۳.....۴-۶-۲-فقر

- ۶۶-۲-۵-ویژگیهای فردی.....
- ۶۷-۲-۶-افسردگی و عزت نفس پایین.....
- ۶۷-۲-۷-آزار و سوء استفاده جنسی.....
- ۷۱-۲-۸-دوستان و همسالان.....
- ۷۳-۲-۹-حاشیه نشینی.....
- ۷۷-۲-۱۰-عوامل بروز پدیده کودکان خیابانی از منظر سازمان جهانی بهداشت.....
- ۸۰-۲-۷-کودکان خیابانی در ایران و مطالعات همه گیر شناسی مربوط.....
- ۸۵-۲-۷-۱-کودکان خیابانی در مشهد.....
- ۸۸-۲-۸-موضع گیری های حقوقی در خصوص کودکان خیابانی.....
- ۸۸-۲-۸-۱-پیمان نامه حقوق کودک.....
- ۹۳-۲-۸-۲-حقوق کودک در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.....
- ۹۴-۲-۸-۳-کودکان در سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران و افق ۱۴۰۴.....
- ۹۵-۲-۹-قانون ساماندهی کودکان خیابانی.....
- ۹۶-۲-۹-۱-وظایف سازمانها و نهادهای همکار در سازماندهی کودکان خیابانی.....
- ۹۶-۲-۹-۱-۱-نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران:.....
- ۹۶-۲-۹-۱-۲-وزارت دادگستری:.....
- ۹۶-۲-۹-۱-۳-شهرداری:.....
- ۹۶-۲-۹-۱-۴-وزارت کار و امور اجتماعی:.....
- ۹۶-۲-۹-۱-۵-وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:.....
- ۹۷-۲-۹-۱-۶-سازمان بیمه و خدمات درمانی:.....
- ۹۷-۲-۹-۱-۷-سازمان تأمین اجتماعی:.....
- ۹۷-۲-۹-۱-۸-سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران:.....
- ۹۷-۲-۹-۱-۹-جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران:.....
- ۹۷-۲-۹-۱-۱۰-وزارت آموزش و پرورش:.....
- ۹۸-۲-۹-۱-۱۱-کمیته امداد:.....
- ۹۹-۲-۱۰-حقوق کودک در اسلام.....
- ۱۰۱-۲-۱۱-مداخلات سازمانی در جهان و ایران در جهت کاهش کودکان خیابانی.....
- ۱۰۳-۲-۱۲-ساماندهی کودکان خیابانی در ایران.....

- ۱۰۵-۱۲-۱- مداخلات روانی انجام شده.....
- ۱۰۵-۱۲-۲- مداخلات اجتماعی انجام شده.....
- ۱۰۶-۱۳-۲- نظریه های اجتماعی در خصوص آسیب های اجتماعی و کج روی.....
- ۱۰۶-۱۳-۲-۱- نظریه دورکیم در خصوص آسیب های اجتماعی.....
- ۱۱۰-۱۳-۲-۲- نظریه زیمل در خصوص آسیب های اجتماعی.....
- ۱۱۱-۱۳-۲-۳- نظریه ماکس وبر در خصوص آسیب های اجتماعی.....
- ۱۱۳-۱۳-۲-۴- نظریه وبلن (کالبد شکافی رقابت) در خصوص آسیب های اجتماعی.....
- ۱۱۵-۱۳-۲-۵- نظریه چارلز کولی در خصوص آسیب های اجتماعی.....
- ۱۱۷-۱۳-۲-۶- نظریه مید در خصوص آسیب های اجتماعی.....
- ۱۱۹-۱۳-۲-۷- نظریه پارتو (کنش منطقی و کنش غیر منطقی) در خصوص آسیب های اجتماعی.....
- ۱۲۱-۱۳-۲-۸- نظریه مانهایم در خصوص آسیب های اجتماعی.....
- ۱۲۳-۱۳-۲-۹- نظریه یادگیری اجتماعی در خصوص کودکان خیابانی.....
- ۱۲۳-۱۳-۲-۱۰- نظریه کنترل اجتماعی در خصوص کودکان خیابانی.....
- ۱۲۵-۱۳-۲-۱۱- نظریه فشار اجتماعی در خصوص کودکان خیابانی.....
- ۱۲۶-۱۳-۲-۱۲- نظریه اصالت ساخت و کارکرد در خصوص کودکان خیابانی.....
- ۱۲۶-۱۳-۲-۱۳- نظریه انگزنی در خصوص کودکان خیابانی.....
- ۱۲۸-۱۴-۲- چارچوب نظری.....
- ۱۳۰-۱۵-۲- پیشینه تحقیق:.....
- ۱۳۰-۱۵-۲-۱- مروری بر تحقیقات داخلی.....
- ۱۳۳-۱۵-۲-۲- مروری بر تحقیقات خارجی.....
- ۱۳۶- فصل سوم: «روش شناسی تحقیق».....
- ۱۳۷-۱-۳- روش تحقیق:.....
- ۱۳۷-۲-۳- جامعه آماری و حجم آن:.....
- ۱۳۸-۳-۳- حجم نمونه و روش نمونه گیری:.....
- ۱۳۹-۴-۳- ابزار تحقیق:.....
- ۱۳۹-۵-۳- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات:.....
- ۱۴۰- فصل چهارم «تجزیه داده ها».....
- ۱۴۱-۱-۱-۴- توزیع فراوانی جنسیت کودکان خیابانی.....

۱۴۲	..... ۴-۱-۲- توزیع فراوانی سن کودکان خیابانی
۱۴۳	..... ۴-۱-۳- توزیع فراوانی داشتن سواد کودکان خیابانی
۱۴۴	..... ۴-۱-۴- توزیع فراوانی میزان سواد کودکان خیابانی
۱۴۵	..... ۴-۱-۵- توزیع فراوانی شغل فعلی کودکان خیابانی
۱۴۷	..... ۴-۱-۶- توزیع فراوانی میزان سواد مادر کودکان خیابانی
۱۴۸	..... ۴-۱-۷- توزیع فراوانی میزان سواد پدر کودکان خیابانی
۱۴۹	..... ۴-۱-۸- توزیع فراوانی وضعیت شغل مادر کودکان خیابانی
۱۵۰	..... ۴-۱-۹- توزیع فراوانی وضعیت شغل پدر کودکان خیابانی
۱۵۱	..... ۴-۱-۱۰- توزیع فراوانی میزان درآمد تقریبی در خانواده کودکان خیابانی
۱۵۲	..... ۴-۱-۱۱- وضعیت کنونی تحصیلی کودکان خیابانی
۱۵۳	..... ۴-۱-۱۲- کودک خیابانی فرزند چندم خانواده است؟
۱۵۴	..... ۴-۱-۱۳- توزیع فراوانی وضعیت تابعیت کودکان خیابانی
۱۵۵	..... ۴-۱-۱۴- توزیع فراوانی وضعیت شناسنامه کودکان خیابانی
۱۵۶	..... ۴-۲-۱- میزان گرایش کودکان خیابانی در شهر مشهد
۱۵۷	..... ۴-۲-۲- آزمون فرضیه اول تحقیق
۱۵۹	..... ۴-۲-۳- آزمون فرضیه دوم تحقیق
۱۶۱	..... ۴-۲-۴- آزمون فرضیه سوم تحقیق
۱۶۳	..... ۴-۲-۵- آزمون فرضیه چهارم تحقیق
۱۶۴	..... ۴-۲-۶- آزمون فرضیه پنجم تحقیق
۱۶۵	..... ۴-۲-۷- آزمون فرضیه ششم تحقیق
۱۶۷	..... ۴-۲-۸- آزمون فرضیه هفتم تحقیق
۱۶۸	..... ۴-۲-۹- آزمون فرضیه هشتم تحقیق
۱۷۰	..... فصل پنجم: پیشنهادات و نتیجه گیری
۱۷۱	..... ۵-۱- خلاصه نتایج تحقیق
۱۷۴	..... ۵-۲- پیشنهادات حاصل تحقیق
۱۷۵	..... ۵-۳- پیشنهادات جانبی تحقیق
۱۷۵	..... ۵-۴- پیشنهادات برای محققین بعدی
۱۷۷	..... ضمائم

فهرست منابع و مأخذ ۱۸۰

چکیده انگلیسی ۱۸۸

فهرست جداول

عنوان	صفحه
(جدول ۱-۱-۴ - جنسیت کودکان خیابانی).....	۱۴۱
(جدول ۲-۱-۴ - سن کودکان خیابانی).....	۱۴۲
(جدول ۳-۱-۴ - داشتن سواد کودکان خیابانی).....	۱۴۳
(جدول ۴-۱-۴ - میزان سواد کودکان خیابانی).....	۱۴۴
(جدول ۵-۱-۴ - شغل فعلی کودکان خیابانی).....	۱۴۵
(جدول ۶-۱-۴ - میزان سواد مادر کودکان خیابانی).....	۱۴۷
(جدول ۷-۱-۴ - میزان سواد پدر کودکان خیابانی).....	۱۴۸
(جدول ۸-۱-۴ - وضعیت شغل مادر کودکان خیابانی).....	۱۴۹
(جدول ۹-۱-۴ - وضعیت شغل پدر کودکان خیابانی).....	۱۵۰
(جدول ۱۰-۱-۴ - میزان درآمد تقریبی در خانواده کودکان خیابانی).....	۱۵۱
(جدول ۱۱-۱-۴ - وضعیت کنونی تحصیلی کودکان خیابانی).....	۱۵۲
(جدول ۱۲-۱-۴ - کودک خیابانی فرزند چندم خانواده است).....	۱۵۳
(جدول ۱۳-۱-۴ - توزیع فراوانی وضعیت تابعیت کودکان خیابانی).....	۱۵۴
(جدول ۱۴-۱-۴ - توزیع فراوانی وضعیت شناسنامه کودکان خیابانی).....	۱۵۵
(جدول ۱-۲-۴ - میزان گرایش کودکان خیابانی در شهر مشهد).....	۱۵۶
(جدول ۲-۲-۴ - مقایسه میانگین فوت والدین در میزان گرایش).....	۱۵۷
(جدول ۱-۲-۲-۴ - آزمون فرضیه اول تحقیق).....	۱۵۸
(جدول ۲-۲-۲-۴ - آزمون معنی داری کای اسکوار برای فرضیه اول تحقیق).....	۱۵۹
(جدول ۳-۲-۴ - مقایسه میانگین میزان درآمد و میزان گرایش کودکان).....	۱۵۹
(جدول ۳-۲-۴ - آزمون معنی داری فرضیه دوم تحقیق).....	۱۶۰
(جدول ۴-۲-۴ - مقایسه میانگین اعتیاد والدین در میزان گرایش).....	۱۶۱
(جدول ۱-۴-۲-۴ - آزمون فرضیه سوم تحقیق).....	۱۶۲
(جدول ۲-۴-۲-۴ - آزمون معنی داری کای اسکوار برای فرضیه سوم تحقیق).....	۱۶۲
(جدول ۵-۲-۴ - آزمون فرضیه چهارم تحقیق).....	۱۶۳
(جدول ۱-۵-۲-۴ - آزمون معنی داری کای اسکوار برای فرضیه چهارم تحقیق).....	۱۶۳
(جدول ۶-۲-۴ - مقایسه میانگین تعداد فرزندان در میزان گرایش).....	۱۶۴

- (جدول ۴-۲-۶-۱- آزمون معنی داری همبستگی اسپیرمن برای فرضیه پنجم تحقیق) ۱۶۴
- (جدول ۴-۲-۷- مقایسه میانگین سطح تحصیلات والدین کودکان در میزان گرایش آنها) ۱۶۶
- (جدول ۴-۲-۷-۱- آزمون معنی داری همبستگی اسپیرمن برای فرضیه ششم تحقیق) ۱۶۷
- (جدول ۴-۲-۸- آزمون فرضیه هفتم تحقیق) ۱۶۸
- (جدول ۴-۲-۸-۱- آزمون معنی داری کای اسکوار برای فرضیه هفتم تحقیق) ۱۶۸
- (جدول ۴-۲-۹- آزمون فرضیه هشتم تحقیق) ۱۶۹
- (جدول ۴-۲-۹-۱- آزمون معنی داری کای اسکوار برای فرضیه هشتم تحقیق) ۱۶۹

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

- ۱۴۲ ..... (نمودار ۴-۱-۲- سن کودکان خیابانی)
- ۱۴۴ ..... (نمودار ۴-۱-۳- داشتن سواد کودکان خیابانی)
- ۱۴۵ ..... (نمودار ۴-۱-۴- میزان سواد کودکان خیابانی)
- ۱۴۶ ..... (نمودار ۴-۱-۵- شغل فعلی کودکان خیابانی)
- ۱۴۷ ..... (نمودار ۴-۱-۶- میزان سواد مادر کودکان خیابانی)
- ۱۴۹ ..... (نمودار ۴-۱-۷- میزان سواد پدر کودکان خیابانی)
- ۱۵۰ ..... (نمودار ۴-۱-۸- وضعیت شغل مادر کودکان خیابانی)
- ۱۵۱ ..... (نمودار ۴-۱-۹- وضعیت شغل پدر کودکان خیابانی)
- ۱۵۲ ..... (نمودار ۴-۱-۱۰- میزان درآمد تقریبی در خانواده کودکان خیابانی)
- ۱۵۳ ..... (نمودار ۴-۱-۱۱- وضعیت کنونی تحصیلی کودکان خیابانی)
- ۱۵۴ ..... (نمودار ۴-۱-۱۲- کودک خیابانی فرزند چندم خانواده است)
- ۱۵۵ ..... (نمودار ۴-۱-۱۳- توزیع فراوانی تابعیت کودکان خیابانی)
- ۱۵۶ ..... (نمودار ۴-۱-۱۴- توزیع فراوانی شناسنامه کودکان خیابانی)
- ۱۵۷ ..... (نمودار ۴-۲-۱- میزان گرایش کودکان خیابانی در شهر مشهد)
- ۱۵۸ ..... (نمودار ۴-۲-۲- مقایسه میانگین فوت والدین در میزان گرایش)
- ۱۶۱ ..... (نمودار ۴-۲-۴- مقایسه میانگین اعتیاد والدین در میزان گرایش)
- ۱۶۴ ..... (نمودار ۴-۲-۶- مقایسه میانگین تعداد فرزندان در میزان گرایش)
- ۱۶۶ ..... (نمودار ۴-۲-۷- مقایسه میانگین سطح تحصیلات والدین کودکان در میزان گرایش آنها)

فهرست شکل ها

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۳۱.....	۱-۲ - تقسیم بندی کودکان خیابانی و پیامدهای آن
۳۳.....	۲-۲ - همپوشانی کودکان در معرض آسیب
۷۴.....	۳-۲ - شهر و حاشیه نشینی
۸۷.....	۴-۲ - نقشه مناطق شهرداری مشهد

پیشگفتار:

تحقیق حاضر که به منظور بررسی عوامل تاثیرگذار بر بروز کودکان خیابانی در سن تحصیل در شهر مشهد صورت پذیرفته است مشتمل بر پنج فصل است. فصل اول کلیات تحقیق، شامل مقدمه، بیان مسئله، ضرورت و اهمیت تحقیق، اهداف، تعریف مفاهیم و... می باشد. فصل دوم که سوابق تجربی و نظری تحقیق است در برگیرنده مروری بر تحقیقات داخلی و خارجی، انجام پذیرفته در مورد کودکان خیابانی، چارچوب نظری تحقیق، فرضیات تحقیق و مدل نظری می باشد. فصل سوم را روش پژوهش تشکیل می دهد که در آن مباحثی نظیر روش تحقیق، جامعه آماری، حجم نمونه، روش نمونه گیری، تعریف نظری و عملیاتی متغیرها و... ارائه خواهد شد. فصل چهارم، توصیف و تحلیل داده ها می باشد که در آن یافته های توصیفی و آزمون فرضیات خواهد آمد. بالاخره فصل پنجم، نتیجه گیری و راهکارها و پیشنهادات است.